

Metodebok med ujevn rytme og kvalitet

BOKOVERSIKT

Forfatterne av boken henvender seg til helsefagstudenter fra ulike fagområder. De vil beskrive grunnleggende vitenskapelige metoder og gi en systematisk og enkel veiledning ved planlegging, gjennomføring, analyse og evaluering av forsknings- og utviklingsprosjekter. En annen dagsorden er å knytte sammen kvalitative og kvantitative perspektiver og peke på deres komplementære roller.

Dette er relevante ambisjoner i forhold til en viktig målgruppe. Den som for første gang skal ta fatt på et stort eller lite prosjekt, fortjener en praktisk håndbok basert på sunne vitenskapsteoretiske prinsipper som gjør det mulig å velge relevant metode i forhold til problemstillingen.

Ved første blick virker boken oversiktlig, med behagelig grafisk design, greit språk og korte kapitler som innledningsvis annonserer formål og sentral terminologi. Den kan også gi den ukyndige leser et inntrykk av god balanse mellom kvalitative og kvantitative tilnærminger, fordi så godt som hvert kapittel har hovedavsnitt om hver av disse retningene.

Innledningsvis finner vi mange relevante poenger om betydningen av å avgrense en problemstilling, og hvor viktig det er å ha god veiledning. Ved nærmere lesing svekkes imidlertid min entusiasme. Teksten er ujevn, både når det gjelder rytme og kvalitet. Noen steder er fremstillingen svært detaljert og konkret, mens andre tilsvarende avsnitt er svært summarisk og abstrakt beskrevet. I begynnelsen illustreres teksten godt av eksempler, mens det kan være langt mellom eksemplene videre utover i boken.

Spørreskjemaundersøkelser presenteres som eneste datainnsamlingsstrategi for kvantitative studier, mens vi får lese om hele seks forskjellige kvalitative design. Validitetsspørsmål får bred omtale i forhold til kvantitative studier, mens det står lite om håndtering av dette i kvalitative studier.

Boken har gode avsnitt om validitet og reliabilitet, spørreskjemaer og betydningen av for forståelse, men også lange og uklare avsnitt om forskningsetikk og paradigmer. Forfatterne lykkes dessverre ikke godt i å illustrere forholdet mellom de kvalitative og de kvantitative forskningsstrategiene. Formidlingsformen gir inntrykk av at dette er så vesensforskjellige tilnærminger at det kan bli vanskelig å se de felles underliggende idealer for vitenskapelighet som gjelder uavhengig av forskningsmetode.

Som veileder tror jeg ikke denne boken vil fungere tilfredsstillende som håndbok, verken for kvalitative eller kvantitative studier. Friis & Vaglums utmerkete innføringsbok, som kom i ny utgave 1999, er fortsatt mitt førstevalg innen denne typen litteratur!

Kirsti Malterud

Seksjon for allmennmedisin

Universitetet i Bergen

LITTERATUR

1. Friis S, Vaglum P. Fra idé til prosjekt. 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget, 1999.
-

Publisert: 10. februar 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.